

”Vieltelyksen vaunu.”

Porin Teatterin edellisessä ensi-illassa pääsi parrasvaloihin joka puolella maailmaa ja meillä Suomessakin suuria koha herättänyt amerikkalaisen Tennessee Williamsin näytelmä ”Vieltelyksen vaunu”. Tätä näytelmää on arvosteltu varsinkin vastakkaisesti, ja sen ymmärtäessä hyvin jo rakenteeltaan näyttelmaksi, sillä sen esikuvana on siinä suhteessa ollut filmi. Sehan näyttelijä-alkuvakkerinusta, joskin näyttämö kaiken aikaa voi olla sama, koska siinä oikeastaan on yhdistetty neljä näytelmää. Tällä tekniikkallaan kirjallija on elinnoinnit melkoisen joutikon rakenteesta, jotka joutavat näytelmän rikastuttamaan määrin uudistus tulee rikastuttamaan näyttelmää yleensä, se ilmenee vasta jonkin ajan kuluttua, mutta kokeilunakin se on melenkiintoinen. Näytelmän aihe on kieltämättä sekun mielenkiintoinen, ja sen toteuttaminen osoittaa synnyntäisen dramatiikkisilmää. Hänhän heittää jo valmiiksi järkeytyneen naisen tälle aivan vieraan maan ja vastenmieliseen ympäristöön sortumaan omiin sisäisiin vammoihinsa ja valottaa molemmat taot niin rikkäiksi toisistaan poikkeaviksi, ettei tuolla naisella todella ole mahdollisuuksia mukautua tilanteeseen. Samalla tekijä saa oivan tilaisuuden osoittaa rakkauden, varsinkin suuden osoittaa puolen, valtavaa seksuaalisen. Myös näyttelijän henkilöiden luonnollisissa tekijä on omistunut mainosti, varsinkin nähenkieliden kohdalla. Kyllä katsoja näyttelijän nähtävään tuntee heidät, sillä ei ole epäilystä, toinen asia on, missä määrin he heittäytyvät hänessä ihastusta. Verväksi, väkiväkissä näytelmäksi ”Vieltelyksen vaunuja” usketaan sanoo, sen taiteellisen tason arviointi jääköön jälkipölvien tehtäväksi. Vasta aika tulee osoittamaan, jääkö se elämään vai ei.

Esityksen oli vierailijana ohjannut Vera Piponius. Hän on tietävästi tutkittanut näytelmän amerikkalaisen esityksen ja antanut kirjallian tekstin puhua stievitelämäntä. Siinä hän on oikeassa, tässä näytelmässä täytyy korvaksi kielletyn teinissä täytyy, muuten se meityin päästä esin, muuten se meitää alkuperäisen näkemyksensä. Ohjaustyö oli vankeka ja huolellista. Valvoja ei ollut säästetty, mutta näyttelijä valittuikin varsin vahvalla ja joka kohdassa. Tiettyä hienostin pikävalveisyttä esityksessä tosin havaitsi, mutta osaksi syy siitä jankaa kirjallijalle, osaksi esittäjille, jotka eivät liene varauksettomasti kyetneet toteuttamaan ohjaajan tarkoituksia. Toisaalta ohjaaja kuitenkin oli saanut esittäjät innostumaan ja ottamaan irti yllättäväkkin paljon. Ja ennen kaikkea hän oli kyetnyt lojitimaan aidon tunnelman esitykseen.

Pätevästä huolehtivat Kaarlo Kytö, Stanley ja Aino Lissa Rastas Blanchea. Kaarlo Kydon Stanleyssa oli aitoa puolelajaisa temperamenttia ja animaalislaista voimaa tehtävään kuuluvassa määrässä. Hän taisteli rakkauteensa ja perhe-elämänsä puolesta kaikin mahdollisin keinoin ja limensi vakuttavasti sen alkurakastuksen, jonka tekiä on häneen sijoittanut. Karkean kuoren alla vihasti silloin jälkeen myös ihminen, kuten asiaan kuuluu. Hyvä suoritus. Blanche vaikeaa osa oli uskotua nuorelle näyttelijalle, mutta hän selviytyi siitä kenties odotettua paremmin. Tämä tehtävä oikeastaan vaatii joko näyttelijän koko keinovaraston tai sen puutteessa voimakkaan eläytyksen, oikein hyvässä esityksessä molemmat. Eläytyksensä esittäjällä tuntuu olevan, mutta keinot eivät vielä täysin riitäneet. Ennen kaikkea hän oli hian yksivartinen, mikä johtui siitä, että hysteerinen tila ei valtanut tarpeeksi vaikuttavasti normaantuihin. Tullee kysymäksi, saattoiko kaan nuori mies rakastua näin rauhoituneeseen naiseen. Ja samalla tämä yksivartisuus teki esityksen tarpeettoman raskaaksi. Mutta suoritus oli joka tapauksessa kaunis voittoa nuorelle esittäjälleen ja panee to odotamaan tulevaisuudessa yhä parempaa.

Arvo Kallisen remppa. Arvo annos nuoruuden Mitichissä oli hyvä annos nuoruuden romantikkaka sekoittuneena ymätariston valutteihin. Todennäköisesti suoritus peruspiirteittäin oli jokseenkin oikea, mutta varsin vakuttavaksi se ei nässyt kaivamaan, tavaksi vika sitten ollut tarpeellisesti heene ollut. Moitteettomasti hän kuitenkin täytti paikkansa. Kerettu Niemisen Stellassa oli esinoin paljon oikeata aineesta, mutta kokonaisuus ei hänenkään kohdallaan kehkeytynyt aivan vakuttavaksi, vaikka monet yksityiskohdat olivat hyviä. Hän tuntui silloin tällöin jäävän ikäänkin sivustakatselijaksi näyttelijän tapahtumissa. Kaksi viimeksi mainittua jäävät näyttelmissä väkisin varsinaisen paahenkiöitten varjioon, ja vielä enemmän niin käymöiden, joita oikeastaan käytetään vain miljöön luomista varten. Sellaisina kaikkikin pelivoimat olivat onnistuneita, erikoisesti Eero Niemisen Steve, joka loi varsin rehevän tyypin. Myös Maritta Sunion Eunice väritti näyttelmää maistosti.

Laasi Salovaaran lavastus ansaitsee tällä kertaa tavallista korkeamman kiitoksen. Hän oli rakastavasti lavastuspulan erinomaisen onnistuneesti ja luont näyttelijöille pitteet, jotka suorastaan henkivät esityksen tunnelmaa ja samalla sommittelullaan ja väriellään viehättivät silmiä. Se oli taitelijan työä.

Yleisöä oli ”vieltelyksen vaunun” tulut paikat täyteen. Sen tyydyttävyyden esityksen osoittivat toimakkaat apodit ja runsas kukkasato esityksen päätyttyä.

K. T. H.

Näytelmä nykyajan ihmisestä

’Vieltelyksen vaunu’ Porin teatterissa

Niillekin, jotka emänsä epäilyksiin, jopa kyllystyneinä suhtautuvat modernin dramaturgiallisuuteen, on tutustuttunen amerikkalaisen Tennessee Williamsin tuotantoon muodostunut näytelmä esityksellä. ”Vieltelyksen vaunu” on ensimmäinen Porissa nähty hänen näytelmänsään, mutta Heisingin Paolisalan Teatteri on esittänyt myös ”Lassien eläntöarhan”, jota mainitaan aivan järkyttäväksi teatteriteatterin myskiksi, ja eiköhän parrasvaloihin emätä pikapuoliin myös ”Summer and Smoke” (Kesä ja saava, mikä on suomenalaisesti nimeksi sitten tulleetkin) Williams on meillä nähtyn perusteella päivän suuri nimi, eikä syytä, sen ovat voineet todella ne porilaisetkin, jotka ovat nähneet teatterissämme ”Vieltelyksen vaunun”.

Keskellä valstojalan ja intohimoajan ehän, aloittamana aivan valokeilassa, hyvänä ja pahana toimisena, kaunis-temenatoinnassa ympäristönsään olo-tiluuden ohjana, sellaisena Tennessee Williamsin kuvaa nykyajan ihmisen Raakunnet ja karkelit puhet, saasia ja viettelijän arnoton paljastaminen tympäiksi meitä, ellei tekijä samalla kasvatattaisi tällä väkeväällä maaperällä myös uumein ja runon hentoa kulkua, artaan sen nostaa tertiä kaiken töryn alta, kukkia heiken heleäsi ja siten lakasta, ei kuolia väkivaltaisesta ja kannottavasta. Mutta se on kuitenkin emätkäni heiden valasta illoitonla ympäristöään ja jättää itsestään siteneen usuin, kaikkensa tuomituttin uumein versoihin.

Stanley, Eunice, Steve ja oikeastaan kaikki muutkin näyttelijän henkilöid du Boisin sisaruksia lukuunottamatta ovat tätä arjen karkeitta, yksinkertaisten ja alkukamraisten olosuhteiden väkevää maaperää, jonka läpi Blanche, joutyvä teeskentelejä, valheitensa verkkoon soikeutuneena, mutta syvimmältään puhutaana ja tofena, kohottaa uumeinansa ja pakonsa todellisuudesta, vaitsavaksi kyntäksensä. Sen liekki elkestä totunden kyntä viimaa, se sammutuu yhdessä Blanche maahan väknessä. Näiden kahden maahan väkiliä hyvä ja näivän tunnetunaton, vastakkaisena rakentanut ihminenlii-son näkemyksen mukaisesti kohtauksittain, väkilyksinä kokonaiseksi näyttelmäksi. ”Vieltelyksen vaunu” on silloin sisäistä rakenteeltaan harvinaisen kintreä, tunnelmaltaan väkevä, ja sen vuoroaanah niin täydellistä, että se kuvaelmaominaisuudestaan huolimatta jatkuvan, ymmärrettävään ja eheän kokonaisuuden.

Näytelmä vaatii esittäjiltään kaiken Antautumisen ja sisäisen saannottavan kirkastumisen on oltava täydellistä. Blanche du Bois, raitteillaan suistunut perneytytö on suuri rooli, joka piljailuskoaa mahdollisimman vartakokkyri-selle näyttelijätyöle. Aho-Lissa Rastas toteuttaa Blanchea ulkonaisesti aidoitumisesta ja haaveiden se-kä valheiden tavoittelussa on omaksuminen lähes tapahtunut selkka. Hup-sunskohauksessa on jopa oifehamaisia henkeytyä. Mutta Blanchessa täytyy olla myös pinnasta verta, kiltkeä elämäntajanoa. Steullisesta luhisumissa huolinnatta täytyy näkyä merke-ä ja hinoja herättäneestä aistillisuudesta, joka on kyettytö niin monet miehet ajamaan Blanchea tyynä. Mistään viettelijänsä, vaikkapa menneestä-tilvallausudesta, vaikkakaan ei ole kinn, ei ny näkynyt jälkekkään. Sitä-paisel mti Rastas puhun hian epäselvästi, liika karkonaisuus repliikkeissa vie äänestä värin ja heikun, jota Blanche valhe-elämä eidoitomasti valaa häneen. Varti ja vieltäjä oli sen-sijaan Blanche täydessä vastakohittaisuudessa Stanleyssä. Stehan mielisessä Kaarlo Kytö hio häpeästä karkensa voimassa ja näivässä hyveellisydessä monistarmaisen tyypin erinomaisesti tulkiten alkukamraisen rakastelijan, Blancheen todellisuudempakoa ymmärtämättömän ja häntä vieovan skandardi-tyypin siinä lafakapunkkimiljoissa, missä ihkitaan. Stella, ei konnaan menneestä vapautuneena koettaa välittää ja luoda ymmärtämystä, mutta epäonnistuu surkeasti. Kerhtu Nieminen loi Stellasta elämänmyönteisen, näivän herättäjä ja run-saasti sopeutumiskykyä, omaavani val-mion ja sisaren. Hänelle merkitsee Stella, taas kauniste plussaa. Näiden kolmen henkilöön välissä taisteleva työtällee ja täydenmä mainio tyypilokkelina, Marita Sunion Eunice Huhbel oli aito ja relevanka naapurival-mo, ja hänen mieleensä Steven Eero Nieminen joi ilmeikkyyttä, puheen-sävyin ja maskillaan. Arvo Kallisen Mitchen tyydytti hyvin kuvitelman yksinkertaisesta, hienon työn häikäisemästä nuoruudesta. Jaako Kuntola, Taino Laivuori ja Vera Jankin olivat kaikki tyypissään hyviä. Hannes Kallio ja Maagda Niskan iäkäksi ja sartaanohitaja, Il-mensivät mahosti näyttelijän arnotte loppua, vieläpä Hilka Kestlin kovansaähteleväällä äänellä, kukkia kauppaava nainen thensi kohtalon-tunnelmaa.

Lavastuksen mahintaan tapahtuneen myös amerikkalaisia esikuvaa noudattain Laasi Salovaara on toteuttanut ohjeet elävästi ja pienen näyttämön vaikeudet voittaan. Nuuri lavastussoi väriellään taustasävelenä näyttelijän ahdistukselle ja kiltkeydelle.

H. N.

”Nummisuutarit” Porin Teatteri

Porin Teatterin parrasvaloihin Aleksis Kiven klassikoma ”Nummisuutarit” suomalaisen näytelmäkirjallisuuden kirjallinen arvo on tähän asti tullut siksi moneen kertaan esä, että siihen ei tässä yhteydessä syytä puuttua. On siis vain näyttävä esityksen arviointiin.

Ilm heränne ensimmäiseksi kysymys, miten Kiveä oikeastaan olisi pitää, jota hänen mehevä, luonnokkikkansa ja kaivoja saisi käsityksen hänen neourdes- Vaikka hänen näyttelijään jo etähy melko usein, lienee kuitenkin etivätkään ohjaajat sen synnytyt eivätkä ohjaajat sen omnin kuin näyttelijätkään voimaa vanhaan ja koettuun ta-astä on sikäli etua, että jonneinon esitys ei kahlehdä näyttelijöille, vaan esittäjillä on suhteellisesti kätet antaa työlleen perustaisen näkemyksen leimaa ja eläntä näyttelijänsä oin keinoin. Mut-amalla se toisaalta vaatii jokais-siintyjäitä ja eritoten ohjaaja-huolista syventymistä tehtä-ä ja myös Kiven tuotannon-teen, jotta he tavoittaisivat juuri- ja aidon viireen esitykseen. Kskenkin yleisenä kokemuksena-ä haraittu, että Kiven näyttelijänsä omistunut esitys ei ole-piimän saavutettava voittoja.

Porin Teatterin esityksen ohjannas vastasi Maritta Sunion, ja pari vuotta sitten muistamme ohjaajana. Ohjaaja oli, yleis-avan mukaan, jättänyt komman-äntöksen kokonaan pois ja siel-ästä muutenkin käyvellyt sim-ästä. Tehdyt muutokset kieltämättä edusti esitykselle, joka siten-kin teinissä, josta on kintreämmäksi, ja joskin ni-ä voisi menetetään pituuskun an-tyä, jo näyttelijän pituuskun an-äähä yhtenelyyn. Maritta Sunion-ohjausta voi pitää huolellisena-äänitöisesti ajattelun tahtavana, mlykset lavalla olivat luontevia, tyken tempo ymmärtäkseni o-ä kaskettu, itse esitys sujuvaksi ja-ämmäsi harjoitettu, vieläpä avus-äkin saatu olemaan kiinteäksi-ään tapahumissa. Mutta itse esi-äen viirestä minulla on jonkin-ään toinen käsitys. Näytelmä ei-ästäni nyt elänyt koko aikaa-änkin ensimmäinen näyros vaikur-ängelmästä, ja kautta matkan-ä saatto panna merkille eräänlais-ätoelettisuutta, väittömän, pur-ävan koomillisuuden puutteetta. Sitä-äni saavuttaa yksinomaan huolell-äänkin ja pieteetin avulla, si-ä vaadihan myös aosa esittämisen-ä, mutta näin ollen on vastuu-äänkeakkin esittäjien tilille.

Ään on varmaan monen toverooi, äänä lenevätkö kaikki toivojat sel-ämmet itelleen, mitä hyvältä Es-ä. Meille on itse kullakin oma-äkyksemme tästä henkiöstä, jon-ä Kiivi on kuvannut niin verratto-ä, mainosti ja monistarmaisesti-ä, asettaa jo suuren vaikeuden. Ja-ään on tehtävän keskeisyys: Esko-ästä vastuu koko näyttelijän me-äkki näyttelijän keinot, kyettävä-äntämään ihmisielun koko as-äkö, ja ennen kaikkea: hänen täy-äyillä synnyttämisen koomikko, pal-ätkä ei kykene häntä elävöittä-äin. Kun tätä taustaa vasten kat-ähe Keljo Lindroosin Eskoa,

sille antaa runsaasti ymmärtäkseni nimittämönsä ei ole luontaita-äkon huumoria, mistä s-ä että hänen Eskonsa ei-ävaama välitön luomor-lainen verevä renessans-älaiseksi lukija häne-ä hänellä ulkomaisesti ei-äkon mittasuntteja. M-ä jissaan hän oli joksee-ä kareen ja mitan täytt-ä täällä hän erheily otti-äsin soveltuisivat ve-ämutta nyt vaikuttivat-ä ta hän hallitsi joka ta-ä tämö ja kykeni tois-äta, kohdittain väittä-äkinnon viireillä, vielä-ä kirjaillian erouden-ä Kärkisen Sepele-äsin hyvin allekirjoitt-äteenottettavia ansioit-ätoiko se vastata-ä Topiasta. Eht-ätyllä tavalla hian-ä vähän näkyvä? Sitä-ä Vaikka tunnustam-ämahdollisuuden täh-ä on pitäisi sitä näy-äna, Maritta Sunion-ä vaian henkilöil-äKaarlio Kydön-ä kaaraa työtä, ja-äennakkokäsitystä t-ä tammheistä. Se oli-äsaavutus. Melko-ämyös Erkki In-äAntreksen. Hän-ä, mutta juuri si-äliioitella, jotta h-äsyri antoisuuna. -äsetieltoista, herkk-äviuummekkaka ja I-ämentia, joten s-äomistuneena. A-ämutten asannumu-ä kati kohdittain I-ä ja se on toista-ä koittama vakavur-älio Kristona oli-äten asiaan kuulu-ä Rastaa n Jean-ätykseen ja antaa-äHäähän” työlle-ä 10 14.

Kuolleita: til-äsandra Koski K-äsän-ägänmä Ma-äsen Nikosta rat-äUisko Keski-äkin syjähenkiöit-ämananin lautami-ä mies ikään.

Laasi Sal-äset täydyttävät er-ä omaa näkemys-ä näytelmän-ä Emä-ä täytti huoneit-ä puoliaiset pit-ä huolen saln

Nummisuutarit"

Porin Teatterissa.

Porin Teatterin parrasvaloi-
Aleksis Kiven klas-
media "Nummisuuta-
malaisen näytelmäkirjalli-
mekkain komedia. Tämän
kirjallinen arvo on tähän
ullut siksi moneen kertaan
rovaltaisilta tahoilta pun-
tytä siihen ei tässä yhtey-
tytä puuttua. On siis vain
esityksen arviointiin.
kerännee ensimmäiseksi ky-
Kiveä oikeastaan olisi
jotta hänen mehevä, luon-
komiikkansa todella pääsisi
nksiinsa ja katsoja saisi
esityksen hänen neroudes-
ka hänen näytelmiään jo
melko usein, lienee kui-
ettei vakuuttavaa kaudi-
esittämisestä ole toistai-
nyyt eivätkä ohjaajat sen
kuin näyttelijätkään voi
vanhaan ja koettuun ta-
on sikäli etua, että jo-
nen esitys ei kahlehti ny-
esittäjillä on suhteelli-
käden antaa työilleen per-
näkemyksen leima ja elä-
ytelmää omin keinoin. Mut-
se toisaalta vaatii jokai-
tyjältä ja eritoten ohjaa-
llista syventymistä tehtä-
myös Kiven tuotannon
jotta he tavoittaisivat juuri
aidon vireen esitykseen.
kin yleisenä kokemuksena
raittu, että Kiven näytel-
onnistunut esitys ei ole
saavutettavia voittoja.
Teatterin esityksen ohjauk-
tasi Martta Suonio,
vuotta sitten muistamme
ohjaajana. Ohjaaja oli, ylei-
mukaan, jättänyt kolman-
ksen kokonaan pois ja siel-
muutenkin käytellyt sini-
hdyt muutokset kieltämät-
hiksi esitykselle, joka siten
teammäksi, ja joskin nii-
menetetään yhtä ja tois-
jo näytelmän pituuskin an-
lyhentelyyn. Martta Suo-
nista voi pitää huolellisena
isesti ajatellen taitavana.
set lavalla olivat luontevia,
tempo ymmärtääkseni oi-
tu, itse esitys sujuvaksi ja
harjoitettu, vieläpä avus-
saatu olemaan kiinteästi
papahtumissa. Mutta itse esi-
vireestä minulla on jonkin
minen käsitys. Näytelmä ei
nyt elänyt koko aikaa.
ensimmäinen näytös vaikut-
mältä, ja kautta matkan-
oi panna merkille eräänlais-
ettisuutta, välittömän, pur-
koomillisuuden puutetta. Sitä
vuttua yksinomaan huolelli-
iikan ja pietetin avulla, sii-
litaan myös aitoa esittämisen
tta näin ollen osa vastuusta
aakin esittäjien tilille.
varmaan monen toiverooli,
nevätkö kaikki toivojat sel-
itselleen, mitä hyvältä Es-
aditaan Häneltä vaaditaan
Meillä on itse kullakin oma
omme tästä henkilöstä, jon-
on kuvannut niin verratto-
niosti ja monisärmäisesti.
ta jo suuren vaikeuden. Ja
tehtävän keskeisyys: Esko
vastuun koko näytelmän me-
estä ja hänen on hallittava
näyttelijän keinot, kyttävä
mään ihmisielun koko as-
la ennen kaikkea: hänen täy-
synnynäinen koomikko, pal-
ei kykene häntä elävöittä-
kun tätä taustaa vasten kat-
jo Lindroosin Eskoa,

sille antaa runsaasti tunnustusta.
Ymmärtääkseni nimittäin hänen huu-
morinsa ei ole luontaisesti juuri Es-
kon huumoria, mistä seikasta johtuu,
että hänen Eskonsa ei ole Kiven ku-
vaama välitön luonnonlapsi eikä sel-
lainen verevä renessanssihahmo, jol-
laiseksi lukija hänet mielessään ku-
vittelee. Lindroosin Esko on melkoi-
sesti kuivempi ihannetta, samoin kuin
hänellä ulkonaisesti ei ole ihanne-Es-
kon mittasuhteita. Mutta omassa la-
jissaan hän oli jokseenkin johdonmu-
kainen ja mitan täyttävä, vain siellä
tällä hän erehtyi otteisiin, jotka to-
sin soveltuisivat verevälle Eskolle,
mutta nyt vaikuttivat tehdyiltä. Mut-
ta hän hallitsi joka tapauksessa näyt-
tämöä ja kykeni toisesta näytökses-
tä alkaen pitämään yleisön mielen-
kiinnon vireillä, vieläpä, mikä paras-
ta, kohdittain välittämään katsojall-
kirjailijan merouden säteitä. Topi
Kankaisen Sepeteus vastasi va-
sin hyvin allekirjoittaneen käsitys-
tystä kuuluisasta kanttorista. Hän
sä oli runsas annos oikeata Kiv-
komiikkaa, eikä hän kertaakaan h-
jahtanut tyylistään. Jospa siihen
lisi vielä lisää elävöittäviä pik-
piirteitä! Lassi Salovaaran
Topias oli kieltämättä tyyllis-
eheä suoritus ja sillä oli monia
teenotettavia ansioita, mutta
toiko se vastata Kiven tarkoi-
maa Topiasta. Eikö se ollut
tyllä tavalla liian heiveröinen, lii-
vähän näkyvä? Sitä jäin miettimään.
Vaikka tunnustankin tekstin suova-
mahdollisuuden tähänkin esitykseen,
en pitäisi sitä näytelmän tehon kan-
nalta ainakaan parhaana mahdollise-
na. Martta Suonion Martta oli
"se kuuluisa Nummisuutarin Martta"
häijyydessään, mutta jäin odottamaan
enemmän rehevyyttä ja räiskyvämp-
pää komiikkaa. Eero Kosteikon
Mikko Vilkastus oli todella synny-
näinen koukkujen tekijä ja huiputta-
ja ja kokonaisuutenakin ottaen var-
sin hyvä, kohdittain siihen sisältyi
vallan herkullisiakin välähdyksiä.
Kaarlo Kydön Karri oli taitajan
vankkaa työtä ja vastasi mainiosti
ennakkokäsitystä tästä rehdistä isän-
tämiehestä. Se oli näytelmän
saavutus. Melko korkealle
myös Erkki Inbergin kraatari
Antreaksen. Hän liioitteli kieltämät-
tä, mutta juuri siihen suuntaan pitää
liioitella, jotta huumorin suoni her-
syisi antoisana. Jaakko Kuntola
Teemussa oli annos oikeata it-
setietoista, herkästi loukkaantuvaa
viuluniekkaa ja Eskon vastapainoksi
tarkoitettua läikähtelevää tempera-
menttia, joten suoritus voi pitää
onnistuneena. Arvo Kalleisen
muuten asianmukainen Jaakko vai-
kutti kohdittain hieman liian kilttilt-
ja se on toista kuin kirjailijan ta-
koittama vakavuus. Hannes Kallio
Kristona oli komea ja uljas, ku-
ten asiaan kuului. Aino-Liisa
Rastaaan Jaana sopeutui hyvin esi-
tykseen ja antaa aihetta odottaa ut-
liiamant. tytöille klo 9 ja pojille kel-
lo 14.
Kuolleita: til. vaimo Anna Alek-
sandra Koski Krootilasta 51 v. 3 kk.
4 v. emäntä Maria, Loviisa Niem-
sen Nikosta rattoisa hyväntuulisuus.
Usko Keskinen Iivari jäi liaksi-
kin syrjähenkilöksi. Raimo Vill-
manin lautamies puheli kuin laut-
mies ikään.
Lassi Salovaaran lavastuk-
set täyttivät erinomaisesti tehtävän-
sä näytelmän puitteina. Siinä oli
omaa näkemystä.
Ensi-ilta ei ollut kerännyt aivar-
täyttä huonetta, mutta toivottavas-
porilaiset pitävät toisilla kerroilla
huolen salin täyttymisestä. Ylei-

TEATERN.

Aleksis Kivis "Sockenskomakaren" el-
om den på originalspråket heter

"NUMMISUUTARIT"

av Porin Teatteri upptagits på spel-
n och hade sin premiär senaste
ag. Den uppfördes i Martta
nios regi och i något förkortad
diskret omarbetad version, men var
la fall långt nog genom den sävliga
en, som är pjäsen egen. Pjäsen som
n torde inte vara i behov av någon
nare presentation, då den ju räk-
bland klassikerna inom finsk dra-
fik. Vad själva regien beträffar,
este den i det stora hela anses vara
kad, men dock måste en viss reserva-
inskjutas beträffande det handi-
vo, som en mindre rutinerad och ojämn
kemble utgör. Lassi Salovaaras
enbilder voro som vanligt utmärkta
vittade om god smak och inlevelse.
land de upptrav... var det egent-
endast tre, som helt...
pen om sina uppgifter och ett
som kommo idealet ganska nära,
an resten verkade på något sätt in-
terade i fel tidsålder, vilket sanno-
får tillskrivas bristande rutin.

et var främst Lassi Salovaaras
pias", som genom sitt spel och fram-
allt genom sin behandling av Kivis
tiska språk fäste sig i minnet, men
n Kaarlo Kytö som "husbonden
ri" gjorde en fin rollstudie genom
behärskade spel och Topi Kan-
inens stela "klockar Sepeteus" var
tt slag en god skapelse, som väl pas-
le in i tidsbilden.

Bra nära denna trio kom också Eero
ieminen som "sjömannen Niko" ge-
m sin humoristiska syn på tingen,
en verkade dock på något sätt alltför
m och lägmält. Hannes Kallio
ar heller inte oäven, men hans klena
gur tydde knappast på smedens yrke.
Jaakko Kuntola som "Teemu" var
till överdrift gemen, men på sitt sätt
nog konsekvent och acceptabel. Arvo
Kalleinen i "Jaakkos" parti verkade
alltför civiliserad och flegmatisk och att
Antti Vuolles "Sakari" någonsin
skulle varit polis, hade man svårt att
tro. Erkki Inberg som "Antreas"
var ställvis rätt bra, men dessemellan
alltför mycket pajas för rollen. Usko
Keskinen verkade närmast amatör i
"Iivaris" roll medan däremot Raimo
Villman som "Eerikki" skiljde sig
förtjänstfullt från uppgift.

Huvudrollen "Esko", den store och
dumme skomakargesällan, var varken
stor eller dum och bröt således starkt

plikerna. Den kvinnliga huvudrollen ha-
de regissören själv hand om och det var
tydliggen inte någon lyckad kombina-
tion, ty utförandet av "Marttas" roll
blev ett hastverk. Hennes repliker kom-
mo alltför snabba och ottydliga och hela
hennes uppträdande verkade fjäsk. Det
är ingen lätt uppgift att sköta regien
med så många personer i farten som i
detta fall och kommer därtill ännu en
egen roll, så blir vanligen någondera li-
dande och i detta fall blev det mest
rollen, som fick sitt emellan. Det var
alltså en mycket brokig samling på sce-
nen (det fanns ännu smärre uppgifter
utom de nämnda) och även om resul-
tatet inte blev det man väntat sig i alla
avseenden, så måste man medge att det
inte heller direkt brast sönder i någon
punkt. Den rätta spelglädjen tycktes
finnas på alla håll och den ryckte pub-
liken med sig. Applåderna voro krafti-
ga från den tyvärr inte fullsatta sa-
longen och blommor och presenter i rik-
lig mängd funno sin väg över rampen.
Stycket kan med stor sannolikhet vän-
tas bli en god kassapjäs, vilket vore
önskvärt.

MEPHISTO.

siikki sai luoduksi oikean, vaivattoman operettitunnelman katsomoonkin.

Mutta siitä huolimatta, että tämän tapainen pirteä operetti menee jo "omalla painollaankin" hyvin, on myös erinäisiä esityksen ansioita mainittava. Arvi Tuomen ohjaus ensinnäkin oli sangen älykästä: siinä tähdennettiin huumoria, mutta liikatuenteellisuuden sijaan väistettiin tarkoin; ja irralliset kohtaukset saatiin jokseenkin saumattomiksi monilla luontevilla "juotoksilla". Osajako sitä paitsi oli nähtävästi paras mahdollinen.

Kalle Rouni kiinnitti ensin huomionta rehevällä, mainiosti piirretyllä venäläisruhtinaallaan. Hänen tulkintansa oli kautta linjan suorastaan nautittavaa ja hänen henkilökuvansa vivahdusrikkaus paljon yli tavallisen tason. Ensimmäisenä parina olivat Malmi Vilppula ja Kaarlo Kytö, edellinen jälleen olemukseltaan miellyttävänä ja herttaisena, joskin vailla diivaloistoa — jälkimmäinen urana ja sangen mystillisenä sankarina. Koomillisena parina taas Leo Lähteenmäki ja Martta Kinnunen konstailivat yllin kyllin, mut'eivät kumpikaan tuoneet esiin ainoatakaan uutta piirrettä esityksessään — niinkuin ehkä olisi voinut. Muutamat pienemmät roolit hoidettiin tottuneesti ja taidolla — Hulda Keskinen ylen topakkana hotellinemäntänä ja Kaarlo Saarnio päivätyöstään uupuneena yliviinurina j.n.e. — ja tanssisolistit, Orvokki Siponen ja Klaus Salin, herättivät erikoista ihastusta etenkin toisella, sangen onnistuneella tanssinumerollaan.

Lavastus Lasse Elon, monien yhteistanssien sommittelu Kaarlo Erosen Orkesteria johti reippaasti Yngve Ingman.

Menestys, kuten sanottu, oli ehdoton ja suosionosoitukset sen mukaisesti valtavat.

P. L. — s.

salla,, hyvä
notto

Pumppu-Rissanen, joka hyvin muistuttaa Helsingin herroille läheltä, kertoo — Minähän ne ensimmäiset kivet

— "tuo Räsälän mäk" ja rakasi taloa, jossa silloin oli vain äällä erämaassa, josta silloin oli vain Trüstedtin kanssa samoilivat on he Outokummun löytäjän, timesta kertovissaan niistä ajoista, jollani A. Turunen loistavat on-työmiehet, Pumppu-Rissanen ja äänmat alusta alkaen mukana olleet usein myös kaivokseen, ja van-ihamalla levätessä. Isän poika mentään takaisin aurinkoisella urheiluaan numenissa uhratut voimat hantea päättään erinomainen. Pimeässä äälle kehitettyä, ja yhteishenki kaiteilla, sosiaalinen huoltotoiminta pitteitskunnassa on urheiluhenkki kor-tyt eivät olleet onnistuneet nostamaan tuksi, eräissä tapauksissa taas syyte-likkeen ilmoitus todella tullut julkais-ähänsä laskut ottamatta selvää, olko tapauksissa maksaneet heidän esittä-Petkuttetut hikkeet olivatkin eräissä sista, jolta ei ensinkään oltu julkastu-ikkelleit maksuja sellaisista ilmoituk-dosta, että he olivat perineet uselta ja saman rikoksen yrityksestä sen joh-le rangaistusta lukuista petoksista Inille ja Vieno Gunnar Sepälä- edustajille Hjalmar Konstantin Meck-tu Ruokoselle ja Kumlanderille sekä ta. Samassa jutussa on lisäksi vaadit-vaatinnut heille rangaistusta petokses-ta. Myöhemmin on syyttäjä kuitenkin eräitä tärkeitä rakennusmestari-

Kun me vihdoin nousimme
ulkoilmaan,

ontasivat toisensa, tapautui se miltei äiden kahden päätason katossa edes uomaa liitoskohtaa.

rakei.

...ne siv.

Teatterit

"Viktorian husaari" Kansanteatterin uusintona

Paul Abrahamin operetti "Viktorian husaari" on laulanut itsensä ihmisten sydämiin, kuten sanotaan. Ei Abrahamin eikä muidenkaan operetintekijäin käsistä ole sen jälkeen lähtenyt täällä esitettyä operettia, joka ylittäisi tämän laulujen reippaassa ja viehkeässä melodisuudessa enempää kuin libreton pirteydessäkään. Kansanteatterin uusintona saavuttikin "Viktorian husaari" lauantaisessa ensi-illassa Koitossa jakamattoman menestyksen.

Teatterin operettikaartia näytti kesänjälkeinen työnilo innostaneen, eikä erehdyttäne, jos esityksessä uumoiltiin useiden voimien kesäisten opintomatkien tuorestavia vaikutuksia. Niinpä saatiin pääosassa kuulla jälleen Elli Rannan laulua koko Italian matkan jälkeisessä loistossaan. Ohjaaja Eine Laine oli valanut esitykseen räiskyvää hyväntuulisuutta ja taitavaa operettirutiinia — meidän oloissamme harvinainen temperamentin lisä juurusi hauskaasti Parisin vaikutelmista. Eräät pienet vivahteet vain lipsahdivat mauttomuuteen. Se, mikä menee Parisissa, ei mene aina meillä. Tämä tuli mieleen m. m. subrettiparia katsellessa. Martta Kinnunen, hankin Parisista palanneena, oli otteissaan entistä rohkeampi, entistä räiskyvämpi ja loppumattoman vallaton ja säteilevä, menemättä kuitenkaan liioittelussaan mauttomuuksiin. Leo Lähteenmäki Janczina oli tietysti omalla alallaan, täynnä pursuavaa hulluttelua ja operettihumun tuoksinaa, mutta hän voisi hie-man tarkistaa keinojaan, jotka pyrkivät olemaan joskus liian kouraantuntuvia ja karkeavivahteisia. Japanilaistytönä Malmi Vilppula antoi jälleen näytteen korkeasta laulutasostaan ja jatkuvasta näyttämöllisestä kehityksestään. Kaarlo Kytön erinomaisesti naamioitu Yhdysvaltain lähettiläs oli koko suorituksessaan moitteettomuuden perikuva ja Ossi Korhonen kreivinä steppasi ja hullutteli yhtä huvittavasti kuten ennenkin. Teatterin uusista voimista saatiin tutustua Hannes Veivoon, joka hoiteli miehisen pääosan miehekkäänä ja komean ilmeikkäästi laulaen. Rehevän komiikan puolella esittäytyi Urho Valkama pormestarina hyvin myönteisesti. Tanssipari Orvokki Siponen ja Klaus Salin esiintyivät hekin Parisin matkan jäljiltä uusina "trikkejä" oppineina entistään taitavampina, nostattaen eniten kättentaputuksia esiripun auki ollessakin. Orkesteria johti Yngve Ingman.

V. R. — s.

